

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

la proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării
Data:	17.05.2017
Autoritatea administrației publice, autor:	Ministerul Educației
Subdiviziunea:	Inspectoratul Școlar Național, Secția juridică
Persoana responsabilă și informația de contact:	Valeriu Mîrza, Șef secție juridică, IȘN, tel. (022) 106 948, vmirza@yandex.ru

Componentele analizei impactului de reglementare

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	3
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	6

Argumentare/descriere succintă a punctajului stabilit.

Nivelul de interes public față de intervenția propusă. Nivelul de interes public se demonstrează prin faptul că, Codul educației, aprobat prin Legea nr. 152 din 17.07.2014 și Hotărârea Guvernului nr. 898 cu privire la Inspectoratul Școlar Național din 27.10.2014 prevăd reglementări privind evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ.

Evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ este una din atribuțiile de bază ale Inspectoratului Școlar Național (pct. 6, alin. 10). Anterior, procesul de autorizare și acreditare a instituțiilor de învățământ general în Republica Moldova a fost reglementat prin Legea cu privire la evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ din Republica Moldova, nr. 1257 din 16.07.1997 și Legea nr. 423 din 04.06.1999, privind aprobarea Regulamentului de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățământ, care în urma aprobării Legii nr. 152 din 17.07.2014, Codul educației, au fost abrogate. Actualmente, Codul educației nu prevede mecanismul privind implementarea prevederilor legale în domeniul evaluării instituțiilor de învățământ

general. Guvernul urmează să aprobe actele normative necesare pentru punerea în aplicare a acestuia și să stabilească mecanismul de implementare (art. 157 lit. c), alin. 3 din Codul educației).

Gradul de inovație al intervenției propuse: Intervenția vine cu unele inovații parțiale, care prin aprobarea actului normativ, instituțiile de învățământ general și entitățile juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii vor fi evaluate în condiții egale și conform standardelor educaționale de stat unice. Totodată, un element important prevăzut în proiect este eliberarea actelor de activitate (certificat privind autorizarea de funcționare și certificat de acreditare).

Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei: Din prisma prevederilor înaintate în proiectul de act normativ, acesta nu afectează activitatea instituțiilor de învățământ general și a entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii. În privința ambelor categorii de instituții, atât publice cât și private, sunt prevăzute criterii egale de evaluare cu un mecanism unic de desfășurare și apreciere.

2. Definirea problemei

Introducere

Inspectoratul Școlar Național (autoritate publică subordonată Ministerului Educației) a inițiat elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării, în scopul ajustării reglementării prevederilor și corelării acesteia cu prevederile legislației în vigoare, în special ale:

- Legii nr. 152 din 17.07.2014, Codul educației;
- Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- Hotărârii Guvernului nr. 898 din 27.10.2014 cu privire la Inspectoratul Școlar Național;
- Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006.

Proiectul menționat a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

Reieșind din cele menționate mai sus, se propune aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării.

Proiectul Hotărârii Guvernului propus spre examinare și aprobare nu stipulează reglementări cum ar fi:

(a) norme materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, care se stabilesc prin acte legislative;

(b) autoritățile administrației publice nu sunt în drept să adopte norme primare pentru reglementarea inițierii, desfășurării și lichidării afacerii.

Reieșind din aceste prevederi este necesar de a aproba act normativ subordonat legii.

În temeiul Legii nr. 176 din 15.07.2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, au fost operate modificări în Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001, fiind excluse din sfera de activitate a legii licențierea activităților în domeniul educației, fapt care, de asemenea, a dus la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.

Codul educației, aprobat prin Legea nr. 152 din 17.07.2014, prevede reglementări privind evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ.

Evaluarea instituțiilor de învățământ general, la fel este reglementată și de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 898 cu privire la Inspectoratul Școlar Național din 27.10.2014, prin care una din atribuțiile Inspectoratului Școlar Național este evaluarea și acreditarea învățământului (pct.6, alin.10).

Anterior, procesul de autorizare și acreditare a instituțiilor de învățământ general în Republica Moldova a fost reglementat prin Legea cu privire la evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ din Republica Moldova, nr. 1257 din 16.07.1997 și Legea nr. 423 din 04.06.1999, privind aprobarea Regulamentului de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățământ, care în urma aprobării Legii nr. 152 din 17.07.2014, Codul educației au fost abrogate. Actualmente, un număr impunător de instituții de învățământ general și entități juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii activează în baza actelor de autorizare sau acreditare expirate, iar un alt număr de instituții și entități nici n-au fost evaluate în acest scop. Discrepanța menționată și activitatea în lipsa actului respectiv, se datorează lipsei actului normativ de implementare a prevederilor Codului educației în domeniul respectiv.

Codul educației nu prevede mecanismul privind implementarea prevederilor legale în domeniul evaluării instituțiilor de învățământ general. Guvernul urmează să aprobe actele

normative necesare pentru punerea în aplicare a acestuia (art. 157 lit. c), alin.3, Codul educației).

Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia.

Prevederile ce se regăsesc în proiect, se referă în mare parte introducerii la nivel de norme primare a următoarelor subiecte:

- a) obiectivele și principiile de bază ale procesului de evaluare în vederea autorizării de funcționare sau acreditării;
- b) procedura privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii;
- c) taxa de stat procedura de contestare a rezultatelor procesului de evaluare.

La etapa elaborării prezentului proiect de act normativ au fost precizate funcțiile de bază și atribuțiile Ministerului Educației și Inspectoratului Școlar Național, cât și a altor autorități de specialitate. În scopul sporirii transparenței evaluării instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii a fost concretizată procedura de evaluare în scopul autorizării de funcționare, care constă în faptul corespunderii entității juridice la standardele educaționale de stat. Modificarea Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, care a dus la apariția a mai multor entități juridice, instituite cu diverse forme juridice de organizare și de proprietate.

În cazul în care proiectul de act normativ nu va fi aprobat, consecințele social-economice ale impactului duc la următoarele:

- 1) lipsa cadrului normativ în domeniu, ca urmare a abrogării anterioare a acestuia;
- 2) imposibilitatea monitorizării calității procesului educațional;
- 3) apariția pe piața Republicii Moldova a entităților, care prestează servicii educaționale sau programe de studii nelegitime și necalitative și nerecunoscute de către Ministerul Educației, fapt care se răsfrânge asupra nivelului intelectual al copiilor;
- 4) imposibilitatea desfășurării procesului de acreditare a domeniului educațional.

3. Stabilirea obiectivelor

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare reprezintă argumentarea necesității promovării proiectului Hotărârii Guvernului, în temeiul evaluării impactului potențial asupra activității de întreprinzător și intereselor societății, precum și corespunderii actelor normative, scopurilor politicii de reglementare și principiilor Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006.

Astfel, în proiectul Hotărârii Guvernului propus spre examinare și aprobare au fost incluse unele norme primare privind obiectivele, principiile de bază, procedurile de organizare și

desfășurare a evaluării instituțiilor, în vederea autorizării de funcționare și acreditare, taxa de stat și procedura de contestare a rezultatelor procesului de evaluare.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

- I.** A nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt. Lipsa de intervenție a statului va duce la:
- a) prestări de servicii educaționale necalitative;
 - b) studii și acte de finalizare a acestora, care nu sunt recunoscute în modul stabilit de către Ministerul Educației;
 - c) prestări nelegitime de servicii educaționale;
 - d) prestări de servicii neprevăzute în standardele educaționale de stat;
 - e) nu vor fi implementate prevederile Legii nr. 152 din 17 iulie 2014 (Codul educației) și vor fi create impedimente la implementarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 898 din 27.10.2014, cu privire la Inspectoratul Școlar Național;
 - f) apariția consecințelor grave la capitolul calității procesului educațional.
- II.** Aprobarea de către Guvern a proiectului de act normativ va avea următoarele beneficii:
- a) reglementarea și informarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii cu prevederile legislației naționale în domeniu;
 - b) eliminarea barierelor de autorizare și acreditare a instituțiilor care prestează servicii educaționale;
 - c) crearea mecanismului de implementare a prevederilor actelor legislative în vigoare;
 - d) prestarea serviciilor educaționale în câmp legal de activitate;
 - e) conformarea serviciilor educaționale acordate la standardele naționale;
 - f) prestarea serviciilor educaționale calitative și recunoscute conform prevederilor legislației în vigoare.

5. Analiza și compararea opțiunilor

- 1. A nu face nimic.** Opțiunea constă în a nu elabora proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea *Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării*, ceea ce nu este o opțiune viabilă, deoarece proiectul de act normativ propus spre aprobare este strict necesar pentru eficientizarea și ajustarea procesului educațional la standardele educaționale de stat.
- 2. Reglementarea clasică.** Elaborarea și aprobarea proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea *Regulamentului privind evaluarea instituțiilor de învățământ general și*

entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării în concordanță cu cerințele legislației naționale în domeniu ar asigura o implementare coerentă întru eficientizarea reglementării procesului educațional.

Alternativa	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
1. A nu face nimic	Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea proiectului nominalizat	Neconformarea la prevederile și cerințele legislației naționale în vigoare. Lipsa cadrului juridic la capitolul evaluării instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii în vederea autorizării de funcționare sau acreditării.
2.Reglementarea clasică	<p>Va fi îmbunătățit cadrulul juridic la capitolul prestării serviciilor educaționale.</p> <p>Va fi creată baza juridică în scopul desfășurării evaluării instituțiilor prestatoare de servicii educaționale la capitolul autorizării și acreditării.</p> <p>Va fi asigurată reglementarea uniformă și complexă a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale.</p> <p>Continuă procesul parțial de armonizare a legislației naționale la prevederile legislației UE.</p> <p>Vor fi responsabilitate instituțiile ce prestează servicii educaționale la capitolul calității în domeniul educației.</p>	Nu au fost identificate

Autorul analizei optează pentru *Opțiunea II*, întrucât aceasta corespunde necesității îmbunătățirii procesului educațional în Republica Moldova.

Pentru prima dată în istoria Republicii Moldova va fi instituit Registrul instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii.

Se va desfășura evidența instituțiilor autorizate și acreditate, vor fi monitorizați termenii de valabilitate ai actelor eliberate de către Inspectoratul Școlar Național, care se vor regăsi în registru separat și care va fi publicat pe site-ul oficial. Cetățenii vor avea posibilitatea on-line de a se informa referitor la instituțiile care acordă servicii educaționale (calitate maximă/minimă, structură) și opțiunile posibile în domeniu.

Impacturi negative sau costurile în urma intervenției statului.

Prin aprobarea proiectului de act normativ nu au fost depistate impacturi negative din punct de vedere economic. Nu au fost identificate efecte economice nedorite, dat fiind faptul că prevederile acestui proiect de act normativ precizează condițiile și cerințele pentru reglementarea eficientă și desfășurarea evaluării instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii.

Evaluarea, în contextul autorizării de funcționare sau acreditării se va efectua gratuit de către Inspectoratul Școlar Național, însă, instituțiile de învățământ general, entitățile juridice care prestează servicii educaționale sau solicită acreditarea programelor de studii, vor achita o taxă în bugetul de stat pentru serviciile de evaluare.

Prin urmare, implementarea prevederilor proiectului menționat, va concretiza procedura de pregătire pentru inițierea și desfășurarea activității de întreprinzător în domeniul educației.

În cazul aprobării proiectului nominalizat, implementarea lui nu va prevedea careva cheltuieli financiare suplimentare.

Impacturile pozitive.

Adoptarea proiectului hotărârii va avea beneficii în aspectul asigurării protecției populației, privind acordarea serviciilor educaționale calitative, legale și recunoscute de către Ministerul Educației și îndreptat împotriva impactului negativ pe care îl poate prezenta activitatea inversă a instituțiilor de învățământ general și entităților juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii.

În afară de aceasta, adoptarea acestui proiect va favoriza dezvoltarea activității de întreprinzător prin facilitarea procedurii de inițiere și desfășurare a afacerii și prin mărirea transparenței în procesul de evaluare și acreditare a acestora.

Nesiguranțele majore referitor la potențialele impacturi ale intervenției statului nu au fost depistate. În cadrul evaluării impactului nu au fost identificate careva riscuri semnificative din considerentele că în Republica Moldova aceste activități se desfășoară preponderent de instituții de stat sau private.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

Intervenția respectivă nu necesită o analiză complexă. Situația reală în domeniul educațional este cunoscută de către Inspectoratul Școlar Național

7. Consultarea

Grupuri de interes:

În cazul în care proiectul actului normativ va fi aprobat, principalii subiecți, asupra cărora se va răsfrânge proiectul dat, vor fi instituțiile de învățământ general și entitățile juridice, care prestează servicii educaționale sau programe de studii, indiferent de formă de forma de constituire sau proprietate, care inițiază sau desfășoară activități educaționale.

Procesul consultativ:

S-au desfășurat consultări cu reprezentanții Ministerului Educației, Ministerului Afacerilor Interne, Institutului de Științe ale Educației, Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Inspectoratului de Stat al Muncii, cât și cu reprezentanții societății civile, referitor la necesitatea și oportunitatea elaborării și aprobării unui astfel de proiect.

În afară de aceasta, s-a utilizat consultarea pasivă prin expunerea/publicarea proiectului pe pagina web a Inspectoratului Școlar Național (www.isn.edu.md).

În scopul sporirii transparenței și adaptării conținutului proiectului nominalizat la necesitățile actuale, s-a organizat dezbaterea publică sub formă de masă rotundă cu reprezentanții organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, ai instituțiilor private de învățământ general și entități juridice care prestează servicii educaționale sau programe de studii.

Anexe:

[Proiectul de act normativ](#) - 11 file;

[Nota de argumentare \(informativă\)](#) - 5 file.